

VisionVojens

01.07.2015

Haderslev

Indhold

FORORD 3

VISION 5

INTRODUKTION 6

FOKUS PÅ 4 OMRÅDER VI VIL ARBEJDE FOR 7

INFRASTRUKTUR 9

Kort: Idé til ny vejstruktur 10

Status 11

Motivation 11

Indsats 11

Trafikplan skal binde byen sammen 11

Flere cyklister – Bedre skiltning 11

Mere tryghed 11

En samlet skole 12

Oplandet inddrages 12

Offentlig transport styrkes 12

Udbygget stisystem 12

Kort: Idé til ny stisystem 13

Rådhuscentret synliggøres 14

Vestergade fredeliggøres 14

Lufthavnen kan udvikles 14

Effekt 14

Rækkefølge 14

SPORTS- OG FRITIDSBYEN 17

Kort: Sports- og fritidsaktiviteter nu 18

Status 19

Motivation 19

Indsats 19

Udviklingsplan for idrætsstederne 19

Sportel – gæstehus for sportsfolk 19

Halområdet – hold og sammenhold 19

Fritidscentret – frisk luft og mødet mellem mennesker 20

Fuglesøområdet – natur og fordybelse 20

Motorsport – mennesket og maskinen 20

Effekt 21

Rækkefølge 21

BYMIDTEN OG KULTUREN 23

Kort: udpegede byområder 24

Status 24

Motivation 25

Indsats 25

Grønne områder 26

Ny forplads ved Østergadecentret 26

Banegården og Odinsplads omdannes 26

Boliger for seniorer – liv i byen 27

Centrumbygningen 27

Udhulingen af byen skal stoppes 27

Kultur i centrum 28

Renoveringer 29

Effekt 29

Rækkefølge 29

HANDEL OG ERHVERV 31

Kort: 30 km / ½ times pendlerradius 32

Status 33

Motivation 33

Indsats 34

Rådhuscentret 34

Borger- og erhvervsforum 34

Frivillig supportgruppe 34

IT platform – Alt om Vojens 34

Udnyttelse af disponible arealer 34

Synergi og nye arbejdsformer 35

Fremtidsorienterede bæredygtige ideer 35

Effekt 35

Rækkefølge 35

DET VIDERE FORLØB 36

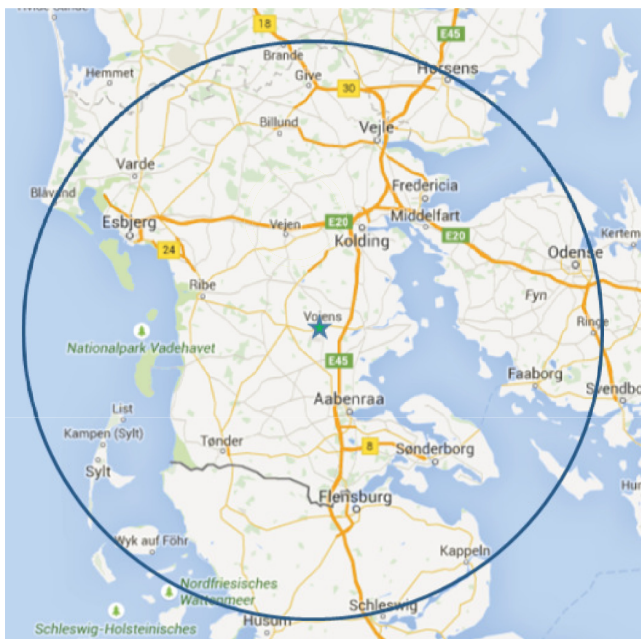
Vojens Borger- og Erhvervsforum 36

Gryden skal holdes i kog 36

BAGGRUNDSMATERIALE 37

Forsidefoto:
venligst udlånt af opetshaver Lago Laumark- Møller.
Vojens set fra syd. Dato: 21.07.2013

FORORD

VisionVojens er resultatet af det arbejde, der er kommet ud af Byrådets nedsættelse af et §17, stk. 4-udvalg for Vojens i 2014-15. Resultatet af arbejdet i udvalget kommer til udtryk i dette visionshæfte. Bag hæftet står en række ildsjæle og politikere, der engageret, frivilligt og ulønnet har arbejdet i et år med at formulere dette idekatalog over muligheder for udviklingen af Vojens.

Visionen er ambitiøs og drømmene store. I hæftet folder vi visionen ud og viser styrker og udfordringer, som er udgangspunktet for at arbejde med visionen.

Afgørende er det, at VisionVojens skal virkeliggøres gennem aktive borgere, handels- og erhvervsliv, der udviser engagement i og ansvar for at handle, påvirke og præge udviklingen i et tæt sampil med Haderslev Kommune. VisionVojens indeholder derfor også en skitse til en organisering der kan videreføre arbejdet med at realisere visionen.

VisionVojens er summen af mange menneskers arbejde med at formulere en vision, der giver retning og viser muligheder for Vojens. Der har været nedsat 8 udvalg under styregruppen til at kortlægge og ideudvikle inden for de forskellige temaer. Resultatet har været et imponerende produkt i form af såvel løse, vilde ideer som grundigt gennemarbejdede analyser og projektforslag for byudviklingen på kort, mellemlangt og langt sigt. Alle disse ideer udgør baggrundsmaterialet for VisionVojens, som udgør den samlede platform for det videre arbejde.

VisionVojens er en helhedsplan, der arbejder for en sammenhængende byplanlægning i Vojens. Den er et idekatalog over muligheder, der kan føre helhedsplanen ud i livet.

De grønne sider i hæftet beskriver de overordnede mål for, hvordan vi ser Fremtidens Vojens. På de øvrige sider beskrives ideerne mere detaljeret.

Der er ingen tvivl om, at arbejdet med VisionVojens fortsætter, selvom det mandat, der er givet af Byrådet i Haderslev Kommune, stopper med afleveringen af visionshæftet og behandlingen i byrådet den 1. september 2015. De første skridt er allerede taget for at fortsætte den positive proces, som er startet med VisionVojens.

Vi vil være den foretrukne bosætningsby, hvor sammenhæng, varierede boligformer og bykvarterer og fritidslivet er i fokus.

Styregruppen takker alle, der har deltaget i og bidraget til det store arbejde med at formulere visionen.

Med venlig hilsen

Marie Skødt, Jette Wiuff, Marianne Aaes, Hans Egon Lorenzen, Bjarne Beck, Søren Schleidt, Teis Melcher, Jens Friis Felber, Karl Posselt, Vagn Jessen, Peter Lambæk og byrådsmedlemmerne Henrik Rønnow, Bent Kloster og Preben Holmberg (formand for styregruppen).

Juni 2015

*Vojens set fra vest mod øst. Banen deler byen i to med Østergade / Vestergade som den mest markante færdselsåre på tværs
Foto Haderslev Kommune. Dato: 03.11.2008*

Fremtidens Vojens:

En by for mennesker i alle aldre, som ønsker et aktivt og sundt liv.

Et attraktivt levested med et varieret udvalg af fritidstilbud, dagligvarebutikker og boliger og med en god infrastruktur.

En by hvor både de traditionelle og de nye virksomheder har gode vilkår, mange arbejdspladser og et stort opland.

INTRODUKTION

Vojens spejler tidsånden

Nye tider skaber nye udfordringer og nye muligheder. Vojens by har en stolt industrihistorie med en stor tilvækst af industrivirksomheder fra 1950'erne og frem. Tilvæksten i antallet af arbejdspladser gav blandt andet grundlag for en markant udvikling i befolkningstallet, og både befolkningstallet, antallet af boliger, de offentlige servicetilbud i form af børneinstitutioner, skoler, fritidsaktiviteter og kulturtilbud mm voksede i takt med hinanden. Det samme gjorde den private service med butikker og mange liberale erhverv og private servicevirksomheder.

Dengang – altså i 1950'erne og de næste mange år – var det almindelige billede, at man boede, arbejdede og 'forbrugte' det samme sted. Vi købte den største del af de daglige fornødenheder, både de materielle i form af mad, tøj og lignende og de mere immaterielle i form af fritids- og kulturtilbud i det nære og daglige område.

Sådan er det ikke mere, hvor især arbejdspladser, store dele af detailhandlen, den mere specialiserede del af den offentlige service, mange af kultur- og fritidstilbuddene bliver koncentreret i færre og større områder. Det betyder, at vi pendler mere og mere, både i forhold til arbejdspladserne, men også i forhold til en lang række af de aktiviteter, både de nødvendige og

de mere frivillige, som kendetegner dagligdagen i 2015 – og som sandsynligvis fortsætter fremover.

Vojens set mod Vestergade. Dato: 1958

Foto Lokalhistorisk Forening for Vojensområdet.

Udvikling og Medborgerskabet

Haderslev Byråd søger gennem planlægning og en lang række små og store beslutninger at sikre en attraktiv og spændende udvikling, som både nuværende og kommende borgere og brugere synes om.

I denne sammenhæng spiller borger- og brugerinddragelsen en afgørende rolle, og 'medborgerskabet' er således også det bærende fundament i Haderslev Kommunes vision.

Haderslev Kommunes vision

Visionen herunder blev formuleret og vedtaget i forbindelse med udarbejdelsen af Haderslev Kommuneplan 2013.

I Haderslev Kommune er det aktive medborgerskab grundlaget for innovation og udvikling. Den attraktive og varierede bosætning og de gode levesteder bygger på et fundament af bæredygtighed og sundhed. Her samarbejder borgere, erhvervsliv og uddannelser for at skabe og udvikle fremtidens muligheder. Kommunens stærke kvaliteter er i enhver sammenhæng synlige, tydelige og nemt tilgængelige.

Indsatsudvalg i Vojens og Gram

Etableringen af særlige indsatsudvalg – de såkaldte § 17, stk. 4 udvalg – i både Vojens og Gram, skal ses i denne sammenhæng. Byrådet anser det lokale engagement – initiativer og handlinger, samt ejerskabet som et helt centralt grundlag for, at der kan udarbejdes visioner og handleplaner, som både lokalt og i den større sammenhæng har den afgørende lokale forankring og opbakning, så der også kommer helt konkrete handlinger og løsninger ud af indsatsen.

VÆKST OG UDVIKLING

FOKUS PÅ 4 OMRÅDER VI VIL ARBEJDE FOR:

Infrastruktur

En ny trafikplan forbinder boliger, skole, fritidsfaciliteter, kulturtilbud og indkøb. Byens image som en tryk og sikker by for cyklister udvikles, så byen bindes sammen ved at skabe forbindelser mellem øst- og vestbyen og mellem bydelene. Vojens har nemme adgangsveje og en velfungerende offentlig transport til arbejdspladser i og ud af byen og til institutioner og indkøb i byen. Trafikplanen åbner for alternative og miljørigtige løsninger i fremtiden.

Med en sammenhængende infrastruktur skaber vi grundlaget for Vojens som en pendler- og familievenlig bosætningsby og udvider dermed målgruppen af borgere. Vojens ligger centralt for pendlere i forhold til et stort antal arbejdspladser og er også attraktiv for konsulenter og ansatte med hjemmearbejdsplads som udgangspunkt.

Sports- og fritidbyen

En udviklingsplan skaber synlighed og synergi. De fire sports- og fritidsområder fremstår med en klar funktion og identitet, som er synlig over for borgere, tilflyttere og gæster. Synergi opstår ved en optimal udnyttelse af faciliteter og cafeteria, ved et styrket samarbejde mellem foreninger i byen og gennem et muligt samarbejde mellem skole, sport og fritid. Naturen er ramme for aktiv brug, oplevelser og samvær.

Med en udviklingsplan styrker vi mulighederne for at mødes og skabe fællesskaber på tværs af generationer og interesser. Vojens har rammer for sport, oplevelser og overnatning, der tiltrækker nationale og internationale lejre, stævner og mesterskaber. Virkeliggørelsen af ACTUREPARK fra Skrydstrup i øst til Haderslev Havn i vest er en vigtig del af fritids- og oplevelsestibuddene.

Bymidten og kulturen

Med en arkitektkonkurrence giver vi inspiration til en byfornyelse af Vojens, der sker indefra. Vi har udpeget områder for nye boligformer, kultur- og mødested som ramme for det gode byliv. Fælles for områderne er, at de opleves som attraktive i form af smukke og godt vedligeholdte bygninger, og byrummene er uden unødigt trafik. Udvikling af byrummet kræver vilje til at se nye muligheder i bygninger og grønne områder.

Gennem en fortætning af byen samler vi kulturelle tilbud til borgere og gæster. Byens grønne udtryk forstærkes, så Vojens opleves som et harmonisk, levende og rart sted at være. Bymidten bliver mødested for mennesker, der søger fællesskab og kulturelle aktiviteter.

Handel og erhverv

Nye netværk og samarbejdsformer styrker og fremtidssikrer handel og erhverv. Rådhuscentret udvides og udvikles som ét samlet og let tilgængeligt center, der er det foretrukne center for indkøb blandt borgere i by og opland. De attraktive vilkår for iværksættere og erhvervsliv udvikles og synliggøres.

Vojens Borger- og Erhvervsforum er bl.a. bindeled mellem Vojens' interesser og Haderslev Kommunes planlægning. Handlen og erhvervslivet er en naturlig, aktiv medspiller i dette forum.

Dyssebakkevarteret set fra nord. Landskabeligt smukt anlagt boligområde med adskilte veje og cykelruter. Foto: Haderslev Kommune, 27 sept 2011

Overordnet mål:

Vojens er en
velfungerende
og indbydende
by for borgere
og gæster

Fokusområder:

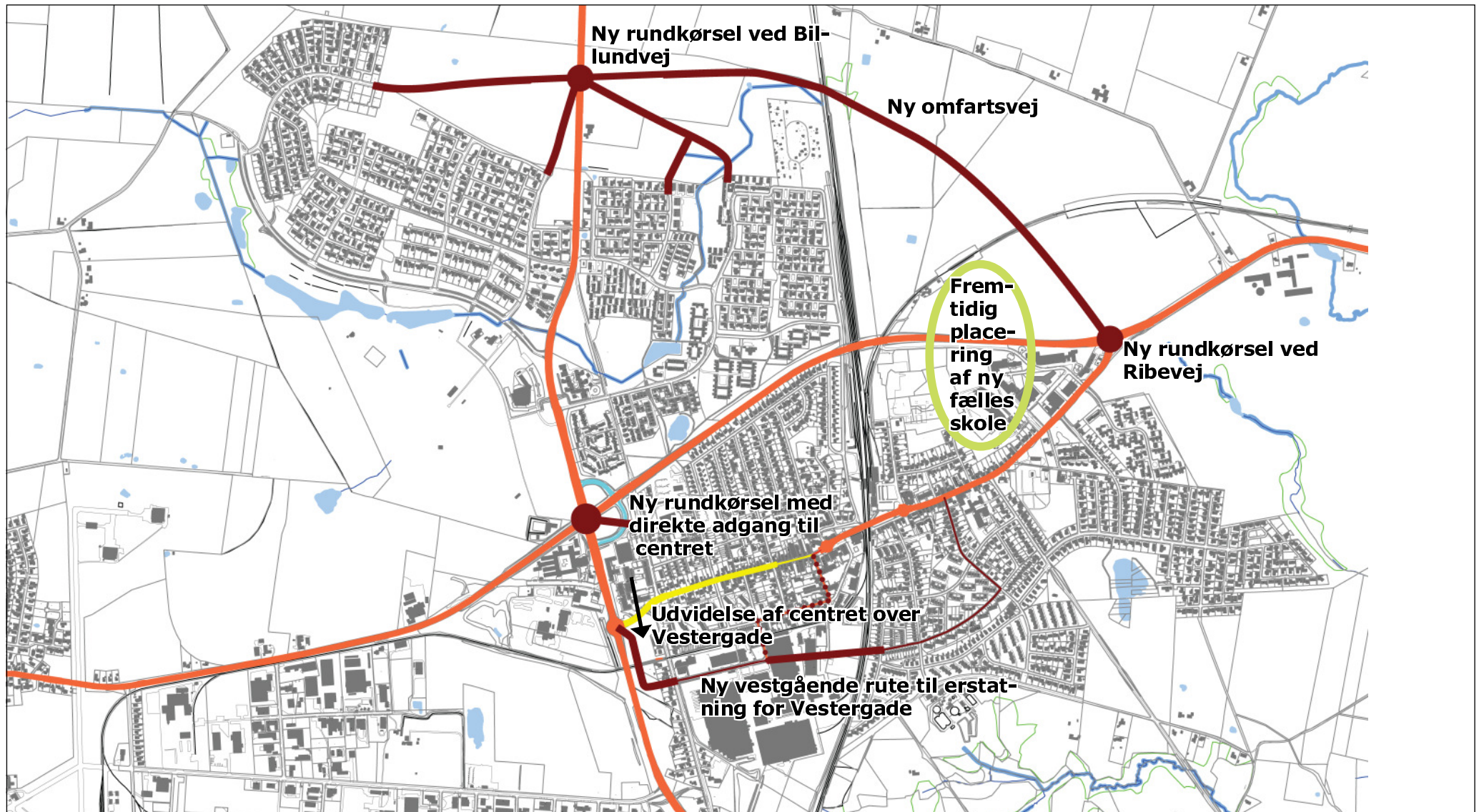
**Sammenhængende
og sikre stisystemer
mellem bolig, skole,
fritid, handel**

**Nye miljørigtige
løsninger omkring
energi, trafik og
kommunikation
samler byen**

**En pendlervenlig by
med nem adgang til
motorvejen, jern-
bane og lufthavn**

IDÉ TIL NY VEJSTRUKTUR

Sivemulighed	• • • • •
Hovedfærdselsårer	
Nye veje	
Gade fredeliggøres	

INFRASTRUKTUR

Status

Godt trafiknet kan blive endnu bedre

Vojens har et vejnet med hovedfærdselsårer og sekundære veje. I Billundkvarteret er trafikken separeret, så bilister er adskilte fra cyklister og gående i forskellige linjeføringer. De er smukt anlagt gennem grønne områder, men stisystemet binder ikke bydelene sammen.

Motivation

Barrierer

Jernbanen er en port til resten af Danmark og hele Europa. Banen opdeler byen med kun to muligheder for at krydse sporet fra øst til vest; ved fodgængertunnelen på banegården og i viadukten. Det koncentrerer trafikken på en ufleksibel og usikker måde. Ribevej er en vigtig hovedfærdselsåre, der binder hele kommunen sammen på tværs i øst-vestlig retning. Imidlertid er den også en barriere mellem Vojens' nordlige og sydlige bydel. Ribevej kan krydses ved Billundvej, Odinsvej, Rosenallé og ved sporet øst for jernbanen ved Trekanten.

Indsats

Trafikplan skal binde byen sammen

Der er brug for, at bydelene kommer i bedre kontakt med hinanden på tværs af de nævnte barrierer. Det gælder både for vejnettet og især for stinettet. En langsigtet trafikplan bør indgå i kommuneplanlægningen som baggrundsmateriale for detailplanlægningen, eksempelvis i forbindelse med lokalplaner for de forskellige områder. Ideer til trafikplanens hovedtræk kan ses på temakortene om veje og stier.

Flere cyklister - Bedre skiltning

Der er behov for skiltning af lokale og regionale cykelruter. De gode ruter og smutveje skal være synlige og kendte for lokale og gæster. Flere muligheder for at krydse barriererne skal fremme cyklismen i Vojens.

Mere tryghed

Det skal have høj prioritet, at eksisterende og nye tunneler og broer udformes med god oversigtlighed og med et lyst, venligt og spændende udtryk. Målet er at gøre en kriminalpræventiv indsats, så flere finder det rart og trygt at færdes rundt i byen.

Alle underførsler under banen kan fx. udsmykkes med belysning om natten.

marts 2015

Fodgænger og cykeltunnelen under banen ved stationen skal i øst og vest have mere åbne og tryghedsskabende adgangsforhold. Her ankommer rejsende til Haderslev Kommune.

En samlet skole

Et forbedret stinet til halområdet vil binde byen sammen, reducere biltrafik og forberede stisystemet til en ny skole i fremtiden. Et særligt opmærksomhedspunkt for trafikplanen er, at vi ønsker en kommende ny skole samlet på ét sted nær halområdet.

Oplandet inddrages

En trafikplan skal tilgodese sikre skoleveje fra oplandsbyerne primært Jegerup og Skrydstrup og Over Jerstal, så grundlaget for en ny fællesskole fastholdes og det fortsat vil være attraktivt at bo i oplandsbyerne.

Offentlig transport styrkes

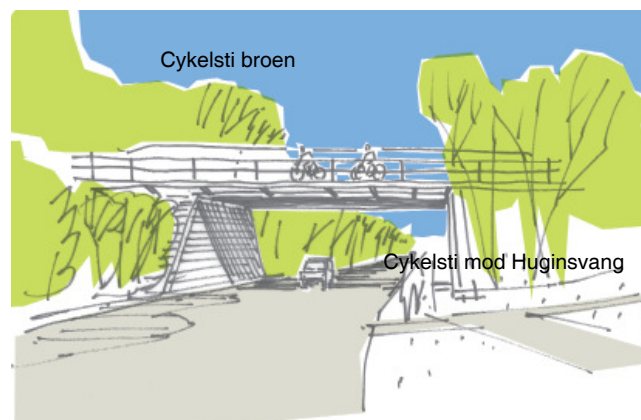
Vojens Banegård er vigtig for hele kommunen. Ti-medrift og en bedre koordinering mellem bus og tog vil optimere den offentlige transport med Haderslev og omkringliggende byer. Det stigende antal ældre uden bil skal tilgodeses med fælles kørselsordning. Banesporet mod Haderslev kan overvejes som en mulig letbane med stop ved samkørselsplads i Hammelev og i Haderslev. På den måde kan Vojens tilbyde helt unikke, miljøvenlige transportmuligheder for pendlere ind og ud af Vojens.

Udbygget stisystem

Stisystemet skal videreudvikles med fokus på at skabe flere passager over banen og mindre trafik gennem byen. Indtil en ny skole er en realitet vil et sammenhængende stinet (på tværs af jernbanen) sikre sikker og nem adgang for borgere i vest til hal-

marts 2015

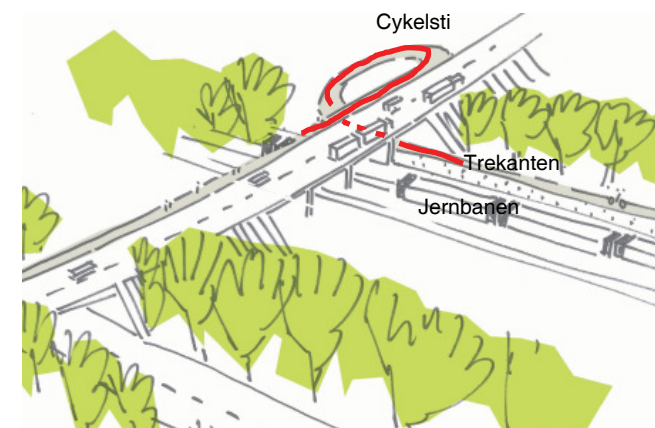

Eksempel: Odinsvej set mod Rosenallé. Ny cykelbro ophængt på bilbroen.

området. Samtidig vil børn i vest få sikker adgang til skolen i øst. Forslaget kan kvalificeres i forbindelse med trafikplanlægningen i øvrigt.

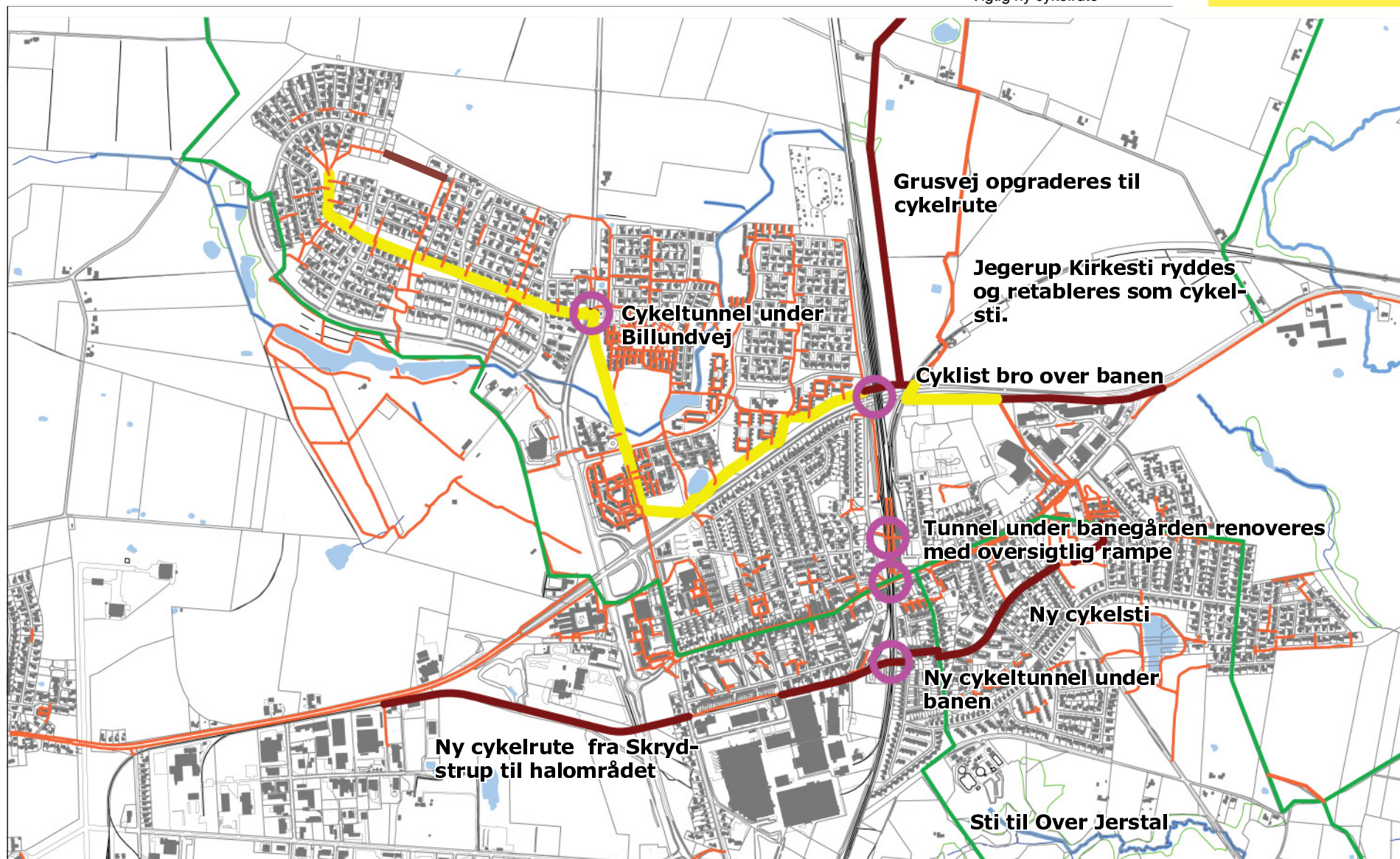
marts 2015

Eksempel: Hængende cykelsti føres under Ribevej mod Trekanten

IDÉ TIL NY STISTRUKTUR

- Ny eller renoveret overgang eller tunnel
- National cykelrute
- Eksisterende stier for gående og cyklende
- Ny cykelsti
- Vigtig ny cykelrute

februar 2015

Eksempel: Vestergade ved kulturhuset – med sjælden biltrafik

Rådhuscentret synliggøres

I den fortsatte planlægning skal Rådhuscentret have status som det primære sted for dagligvare- og detailhandel.

Det er vigtigt at synliggøre centret fra Ribevej, hvor der dagligt passerer et stort antal mulige kunder. En rundkørsel i Ribevej / Billundvej krydset med direkte ben til Rådhuscentret vil gøre adgangen til centret lettere og øge antallet af mulige eksterne kunder. Trafikplanen skal tage hensyn til langsigtede udvikelsesmuligheder for Rådhuscentret. Dette kan ske mod Cirkuspladsen, såfremt det sikrer, at centret fortsat opleves som ét center.

Vestergade fredeliggøres

Vi ønsker at fredeliggøre Vestergade med henvisning til, at vi tror på, at fremtidens detailhandel vil koncentrere sig i Rådhuscentret. Vestergade kan blive en rar, lys og grøn gade, hvor det er attraktivt at bo.

Lufthavnen kan udvikles

Lufthavnen har potentiale for mere flytrafik. Allerede idag anvender en lille håndfuld virksomheder lufthavnen til private forretningsflyvninger. Det kan udbygges med flere brugere, ligesom der kan sættes på charterflyvning, skoleflyvning, brændstofsalg, servicering af fly og udvidet anvendelse af kontor-

lokalerne. Lufthavnen kan blive en styrke for Vojens og resten af kommunen.

Effekt

En ny trafikplan skaber grundlag for nye forbindelser mellem boliger, fritidsfaciliteter, indkøb, kulturtilbud og skole. Byen hænger sammen, så det er sikkert og bekvemt for byens borgere at bruge byen og møde hinanden. Vojens vil være kendt som en tryk by for cyklister, bilister og med god offentlig transport og nem adgang til arbejdspladser både ind og ud af byen.

Rækkefølge

Trafikplanen sikrer en overordnet plan for arbejdet. På kort sigt er der lavthængende frugter i form af små investeringer med stor virkning, såsom bedre skiltning og bedre sammenhæng i stisystemet. På langt sigt er nyanlæg af veje, stier, tunneller og en ny samlet skole.

Kommunen opfordres til vedholdende dialog med DSB og Sydtrafik om tog- og busdrift.

Tanker om øget aktivitet i Vojens Lufthavn foregår i erhvervsrådsregi og i byrådet. Det skal understøttes af trafikplanen.

ØSTERGADE . Foto Haderslev Kommune Maj 2015

01.07.2015

Sportslivet i Vojens trækker mange brugere og tilskuere. Her i SE Arena.

Dato: september 2014

Overordnet mål:

I Vojens er der synergi mellem idræt, fritid og skole

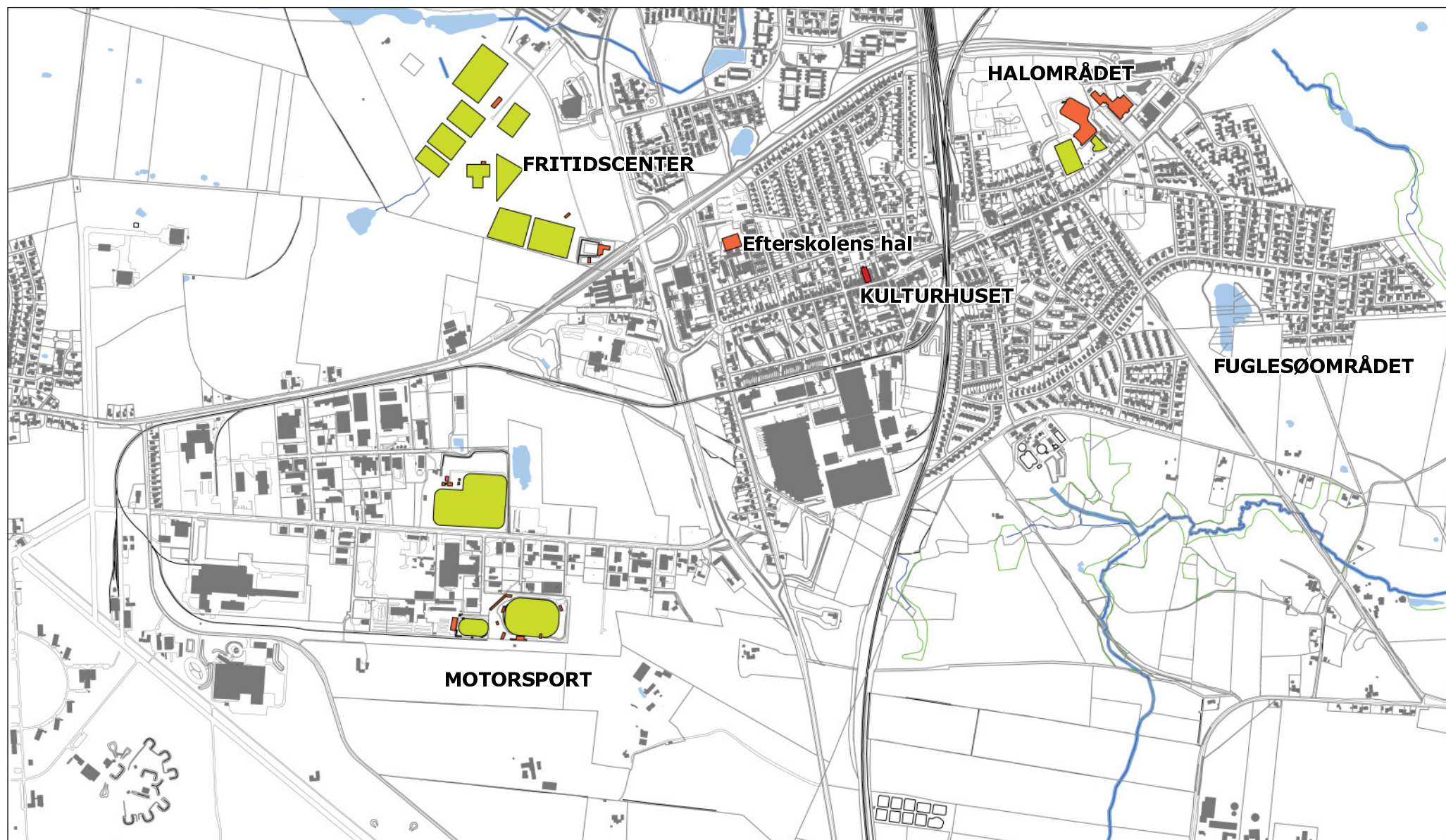
Fokusområder:

Optimal udnyttelse og udvikling af faciliteter for foreningsliv og mere uorganiserede aktiviteter.

Den foretrukne by for stævner. Træningslejre, træningslejre og mesterskaber inden for idræt og motorsport.

Synlige fritids-tilbud for borgere og gæster med en aktiv og kreativ brug af naturen.

KORT OVER EKSISTERENDE SPORTS- OG FRITIDSAKTIVITETER

SPORTS- OG FRITIDSBYEN

Status

Vojens har unikke tilbud inden for sport og fritid. De mest markante er ishockey og speedway, der har appel og synlighed langt ud over byens og kommunens grænser. Der er talrige tilbud inden for organiseret holdsport samt gode muligheder for naturoplevelser. Sports- og naturfaciliteterne er fordelt på fire områder:

1. Motorsportsområdet ved Industrivej
2. Halområdet ved Trekanten
3. Fritidscenteret ved Overgårdsvej
4. Fuglesøområdet ved Fuglesø

Dertil kommer Vojens Gymnastik- og Idrætsefterskoles unikke halfaciliteter for spring- og rytmegymnaster.

Motivation

Vi vil udnytte og udvikle potentialerne alle steder. En bevidst koordineret profilering skaber sammenhæng mellem de forskellige tilbud samt samdriftsfordele og synergi mellem skole, sport og servicefunktioner som fx cafeteria og andre servicetilbud. Der er et uudnyttet potentiale i at se gæster og turister som brugere af idrætsfaciliteterne. Der mangler overnatningsmuligheder, bedre synliggørelse af fritidstilbudene og bedre rammer for at samarbejde foreningerne imellem. Det er vigtigt at se nuværende og fremtidige muligheder i sammenhæng med

Haderslev Erhvervsråds Acture Park-initiativ. Det har særlig fokus på aktiviteter og naturoplevelser, der kan tilbydes i aksen mellem Haderslev og Vojens / Skrydstrup.

Indsats

Udviklingsplan for idrætsstederne

Vi anbefaler, at der udarbejdes en udviklingsplan, som udstikker en retning for den daglige drift. Planen skal være vejledende for investeringer over tid, så potentialet hvert af de fire steder kan folde sig ud, uden at de svækker hinanden. For hvert område gælder, at det skal kendes på sin helt særlige identitet.

Sportel – gæstehus for sportsfolk

Et område skal udpeges til sportel, så gæster let kan komme fra banegården til overnatningssted og sportsområder. Vojens har brug for overnatningsmuligheder til sportsfolk. Det skal være attraktivt for arrangører og trænere at planlægge arrangementer i Vojens.

Halområdet – hold og sammenhold

Halområdet tilbyder primært organiseret idræt. Der

er ishockey med to haller, en dobbelt idrætshal til holdsport, svømmehal med rutsjebaner og sauna, sandbaner til strandboldspil, cafeteria og camping. Halområdet ligger i Vojens øst lige ved indkørslen til Vojens fra Ribevej (motorvejen og Haderslev).

Halområdet har potentiale til at blive et større og endnu bedre idrætsområde med flere haller, bowling- og fitnesscenter, varmtvandshal, udendørsbassin og fodboldbaner, fodbold- og atletikstadion og tennisbaner. Det er således tanken at samle den traditionelle organiserede idræt i halområdet

Det er afgørende, at en ny kommende fællesskole placeres nær halområdet, så det bliver nemmere for børn og unge at få en aktiv fritid. Det giver mulighed for at skabe et samlingspunkt for motion og idræt på tværs af generationer og sikrer en større udnyttelsesgrad for cafeteria og haller.

Med Vojens's centrale placering i forhold til Hærvejen og offentlige transportmuligheder, er der potentiale for at skabe bedre rammer for en aktiv fritid og for såvel vandre- og cykelturisme.

Halområdet set fra syd. Foto: Haderslev Kommune. 27 sept 2011

Fritidscentret – frisk luft og mødet mellem mennesker

Fritidscentret tilbyder primært udendørsaktiviteter. Det ligger vest for Vojens i området omkring Overgårdsvej ned mod Ribevej. Fritidscentret består af en række fodboldbaner og et klubhus, flere tennisbaner, en krolfbane med overdækkede opholdsrum, to spejdercentre med bålpladser, afmærkede gå- og løberuter, faste poster til orienteringsløb, udendørs træningsmaskiner, poster med geocaching og et indendørs skydecenter. Vest for fritidscentret er en hundeskole med agilitybane. Det er tanken at fodbold og tennis med tiden flyttes til halområdet, så de ledige arealer kan bruges til andre aktiviteter. Området benyttes af mennesker i alle aldre, og det kan udvikles med yderligere aktiviteter, der kan samle flere generationer. Muligheder er fx. bueskydning, paintball, tarzanbane, discgolf, fiskeskole, petanque og flere banesportsaktiviteter i skov og ved vand.

Fritidscentret set fra nordøst - foto ophavsret: Lago Laumark-Møller 21.07.2013

Fuglesøområdet – natur og fordybelse

Fuglesøområdet har karakter af park og indbyder til naturoplevelser og fordybelse. Det ligger sydvest for Vojens, og det er porten til tunneldalen. Fuglesøområdet er et oplagt mål for turen med hunden. Der er anlagt stier rundt om Fuglesø og i skovområdet. Arealerne er velplejede og lettilgængelige. Området kan udvides til at rumme naturleg med vand, shelters, bålplads og nye action aktiviteter som BMX-ruter, orienteringsløb og løberuter, som kan forbindes med Tunneldalen. Skiltning og toiletter skal gøre området tilgængeligt for hærvejsturer. Fuglesøområdet er en mulighed som et fælles samlingssted sankthansaften.

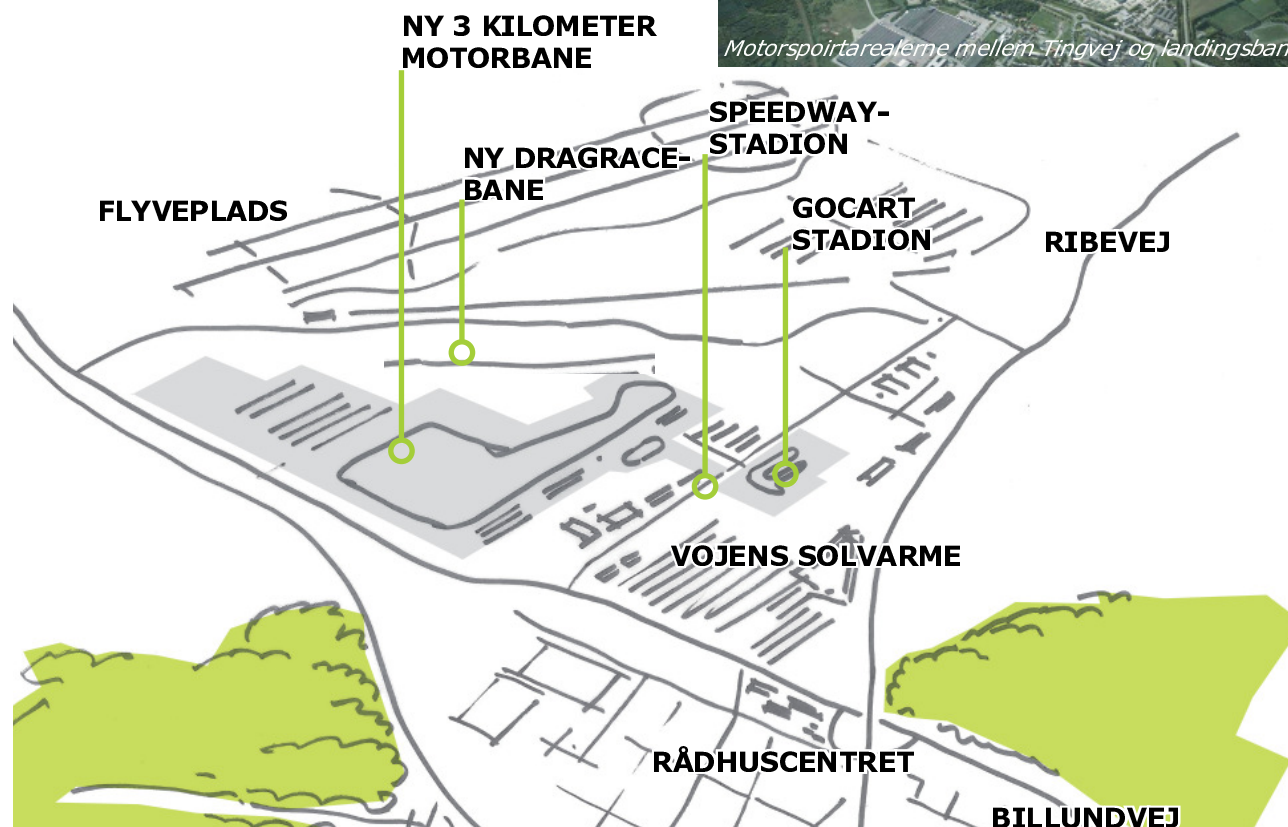
Fuglesø. Foto: Haderslev Kommune, Maj 2015

Motorsport – mennesket og maskinen

Ved Tingvej i Vojens vest er et motorsportsområde med baner til speedway, motocross og gokart. Området støder mod syd op til marker, der strækker sig frem til flyvevåbnets flyveplads / Vojens Lufthavn. Vi opfordrer Haderslev Kommune til at planlægge med arealreservationer, der kan skabe grundlag for udvikling af et egentligt motorsportscenter med en tre kilometer motorbane, dragrace, drifting og hillclimb. Ved etablering af nye motorsportsanlæg kan vi optimere forretningsgrundlaget for de eksisterende. Motorsportscentret skal blive et fyrtårn for motorsportsentusiaster over hele landet og Europa.

Speedway stadion - foto ophavsret Lago Laumark-Møller, 13.09.2014

Helt særligt for motorsportscenteret gælder, at der ligger nogle store investeringer forude. Derfor vil vi gennem udviklingsplanen sende det signal til potentielle interessenter, at Vojens gerne vil bakke op om et egentligt motorsportscenter.

Effekt

En ny udviklingsplan for de fire forskellige sports- og fritidsområder vil få hvert område til at fremstå med klar identitet, som appellerer til forskellige mennesker. Sport- og fritidsområdet er et af Vojens' helt særlige styrkeområder. Det er også her netværk opbygges mellem mennesker, som muliggør en lang række aktiviteter i byen. Det er vigtigt, at vi klart kommunikerer dette aktiv til potentielle tilflyttere og til turister. Vi ønsker at skabe grundlag for stor udnyttelsesgrad og økonomisk bæredygtighed med samdriftsfordele mellem foreninger, haller og cafeteriadrift. Det er vigtigt at sikre sammenhæng til det kommende arbejde omkring Acture Park, som bl.a. bygger på idrætsfaciliteterne i Vojens, SE Arena, Vojens Speedwaycenter og Fighterwing Skrydstrup

Rækkefølge

En udviklingsplan for de fire sports- og fritidsområder er det første, som bør igangsættes for at lave anbefalinger for etablering af nye baner og bygninger. Udviklingsplanen er nødvendig, så der kan ske en prioritering på kommunale budgetter, klubbernes budgetter og private investeringer, så eventuelle fondsansøgninger muliggøres. Parallelt hermed kan man igangsætte aktiviteter baseret på frivillig arbejdskraft.

Vojens Kultur- og Musikhus - foto: Haderslev Kommune. Dato: maj 2015

01.07.2015

Overordnet mål:

Vojens har en attraktiv
bymidte og et rigt
kulturliv for borgere i
alle aldre

Fokusområder:

**Bymidten er
mødested for liv og
kulturel aktivitet.**

**Bymidten rummer
attraktive boliggger,
der imødekommer
nye krav til at bo.**

**Bymidten er grøn og
uden unødigt trafik.**

BYMIDTEN OG KULTURLIVET

Status

Vojens bymidte opfattes af de fleste som gadestrækningen Vestergade og Østergade. Det er en 1,8 km. lang strækning med overvejende fritliggende bygninger, hvor underetagen ofte er indrettet til butik, eller hvor der er bolig. To bygninger fremstår som skabt til detailhandel og erhverv, nemlig Centrumbygningen og Østergade Centret. Begge er enkelte bygningslænger med et særligt arkitektonisk udtryk.

Strækningen i Vestergade mellem Margrethevej og Allégade / Elmegade er det sted med den tætteste husrække, hvor der er butikslokaler i underetagen og en stemning af bymidte i traditionel forstand.

Arealet mellem Danmarksgade / Hans Grams Gade syd for Vestergade ved banen er et stort åbent område, hvor et par store dagligvarebutikker har etableret sig.

Bymidten fremstår lidt trist og nedslidt og det giver et uheldigt visuelt indtryk af Vojens. Nye institutioner og bygninger ligger uden for bymidten eller gemmer sig bag tomme butiksfacader.

Her er der potentiale for at udvikle området til nye formål.

Kort over udpegede byområder

Motivation

Vestergade / Østergades status som handelsgader har i de senere år været udfordret i lighed med situationen i mange andre byer, og i dag er der flere tomme butikker.

På arealet mellem Danmarksgade / Hans Grams Gade står tre tomme dagligvarebutikker, der er blevet erstattet af nye og større for et par år siden. Parkeringspladserne står som store, uudnyttede arealer belagt med asfalt.

Et så centralt, stort og åbent område er en oplagt mulighed for udvikling indefra.

Indsats

Vi foreslår, at Haderslev Kommune udskriver en arkitektkonkurrence, der kan belyse, hvordan der skabes en ny plan med ny identitet for bymidten og god tilgængelighed. Konkurrencen skal pege på konkrete løsningsmuligheder til seks steder i bymidten:

1. Østergadecentret. Ny forplads primært til ophold
2. Banegårdspladsen. Indbydende trafikknudepunkt og indgang til Haderslev Kommue.
3. Præstegårdsvej. Byfornyelse. Ældreboliger
4. Centrumbygningen. Bygningen moderniseres
5. Vestergade / Danmarksgade. Gaderum og udviklingsområde
6. Vestergade. Kulturcentrum og boliggade.

Vojens set fra vest mod øst med den nuværende interne hovedfærdselsåre Vestergade / Østergade der krydses af banen.

Foto: Haderslev Kommune. 03.11. 2008

Grønne områder

Generelt er Vojens en by præget af grønne omgivelser, træer i hovedgaderne og en åben bygningsstruktur med haver og parkbebyggelser. Denne grønne profil skal vi understrege endnu mere fremover. Smukke og spændende beplantninger i de offentlige rum kan gøre oplevelsen af Vojens endnu mere positiv og pynte på de områder og bygninger, der er præget af manglende vedligehold. Det kræver planlægning og pleje. Vi foreslår, at der etableres en organisation, som en del af Vojens Borger- og erhvervsforum, der kan trække på det lokale medansvar og fx. rumme en bypedelordning, som bindeled mellem den kommunale drift og private initiativer fra foreninger og borgere. I organisationen skal det debatteres, hvordan der, som et supplement til den kommunale drift, kan bidrages til at byen ser ordentlig ud og forbliver attraktiv for borgere og tilflyttere.

*Beplantet rundkørsel i Vestergade
Foto Haderslev Kommune, Maj 2015*

Ny forplads ved Østergadecentret

Østergadecentret er en stor bygning, der rummer et stort fitnesscentrer, butikker i stueetagen og kontorer på 1. sal. Bygningen ligger tilbagetrukket med en forplads, der bruges til parkering. Parkepladsen kan placeres primært på nordsiden af huset, så forpladsen i højere grad også kan blive en opholdsplads, der giver et rart indtryk, når man passerer forbi på Østergade.

*Forpladsen nyindrettes uden biler, men til ophold.
Foto Haderslev Kommune*

Banegården og Odinsplads omdannes

Banegården er porten til Haderslev Kommune og det første, som besøgende ser, når de ankommer med tog eller bus. Flere bygninger står tomme. Banegården skal fortsat være trafikknudepunkt, og den skal ses i sammenhæng med fx. Hotel Vojens og den næsten tomme bankbygning øst for pladsen. Målet er, at banegården og Odinsplads opleves imødekomende og aktive, så vi gæster får en god modtagelse i Vojens og Kommunen.

*Banegårdspladsen skal blive indbydende.
foto: Haderslev Kommune*

Boliger for seniorer – liv i byen

Det skal undersøges, hvordan senioregnede boliger kan etableres i eksempelvis bestående byggerier, eller på ledige arealer, så det bliver muligt at bosætte sig helt centralt, der hvor livet er, når man ikke længere har behov for sit parcelhus eller kan overkomme trapperne i opgangen.

Vi tror på, at der er et behov for at udvikle nye boformer, og det vil vi gerne give plads til i Vojens.

Kunne man forestille sig nye seniorboliger centralt i byen?
foto: Haderslev Kommune

Centrumbygningen

Centrumbygningen er en markant bygning på et markant sted, beliggende i et grønt anlæg lige vest for banen.

En bygning som denne kan få nyt liv ved en forskønnelse. Det er en omfattende opgave. Skulle bygningen forsvinde en dag kan det grønne anlæg udvides og anlægges som en grøn offentligt tilgængelig oase.

Centrumbygningen er vidnesbyrd om fremdriften i 60'erne
marts 2015

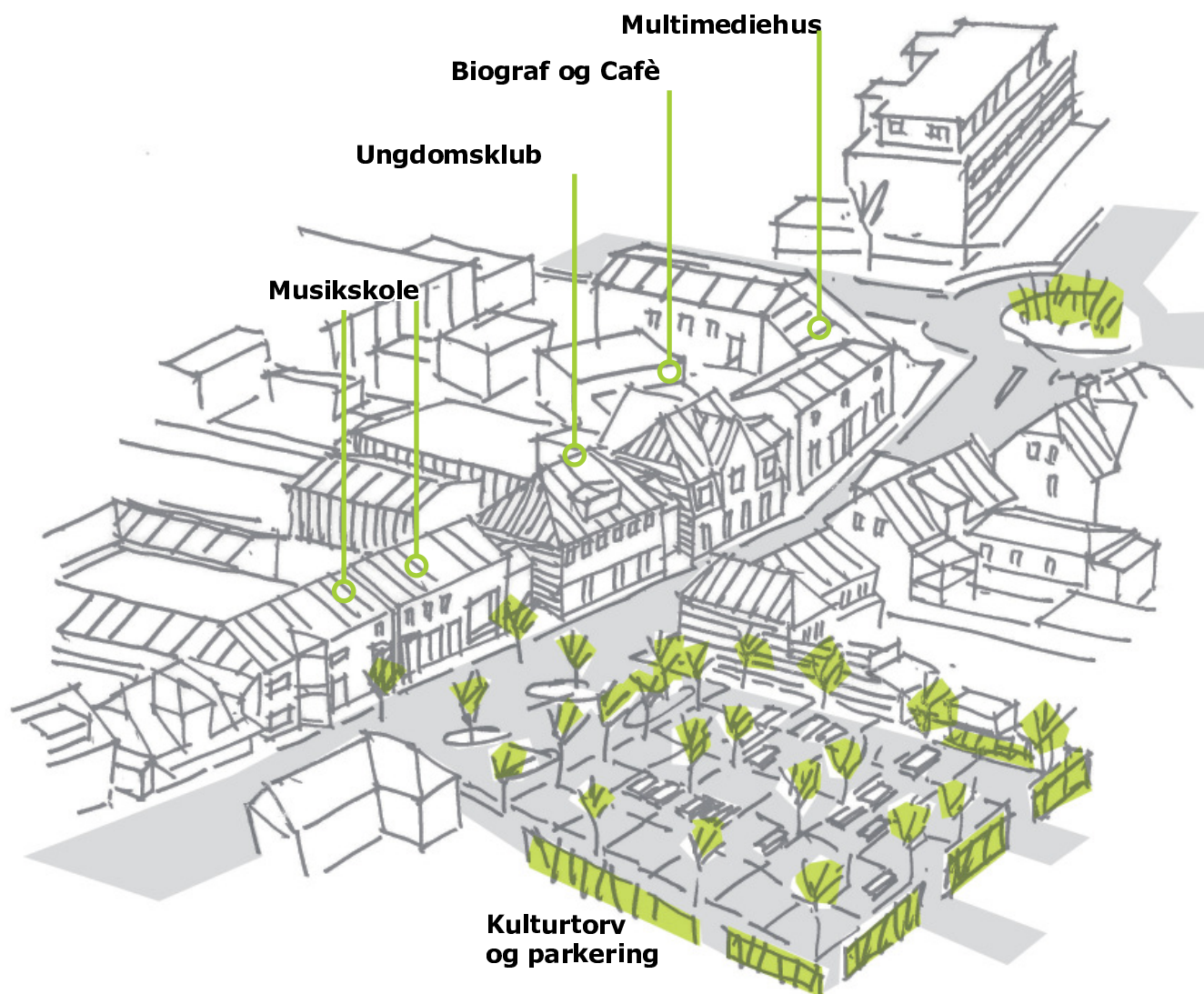
Udhulingen af byen skal stoppes

Livet skal tilbage i bymidten. Vi tror ikke, at alle bygninger med tomme butikker har grundlag for at rumme butikker igen fremover. Derfor skal bygningsejere kunne hente hjælp i en plan for bymidten, hvor det skal fremgå, i hvilken bymæssig fremtid huset ligger. Måske vil nogle tilskyndes til at ombygge husene, så lokalerne tilpasses et nutidigt behov og de oprindelige interessante arkitektoniske træk igen kommer frem.

Med en mindre trafikbelastning af Vestergade, vil der blive bedre forhold for boliger, og der bliver mulighed for at etablere mødesteder i gaderummet.

Centralt område med potentiale som omdannelsesareal
foto: Haderslev Kommune

Kultur i centrum

Der skal fortsat være en oplevelse af en bymidte. Derfor foreslår vi, at strækningen fra Margrethevej til Allégade / Elmegade omkring Vojens Kultur- og Musikhus udpeges til et udviklingsområde, hvor der skabes grundlag for, at Haderslev Musikskole kan blive i Vojens. Det kan også rumme andre kulturtilbud som en ungdomsklub, arbejdende værksteder, biograf, café og på længere sigt kan vi forestille os et infocenter her.

Vestergade ved Kultur- og Musikhuset

Foto/ ophavsret: Lago Laumark Møller., 09.11.2014

Renoveringer

Renoveringer er vejen til et nyt smukt gadebillede. Det påhviler den enkelte bygningsejer, men vil oftest være i ejerens egen interesse, da huset stiger i brugsværdi og salgsværdi, hvis det fremstår helstøbt og anvendeligt.

Mange af byens bygninger har fine tegldetaljer og har en vis pondus i størrelsen, så de bidrager til at danne et bymæssigt gaderum. Andre huse er pudse med smukke snedkerpartier, som er typiske for den periode husene er bygget i.

Det ses, at nogle af husene er omdannet til et 60'er look for at matche de nye huse, der kom i byen. Sådan vil man givetvis ikke gøre i dag, men det var almindeligt over hele landet.

Vi vil gerne rette opmærksomheden på kvaliteterne i Vojens og pege på mulighederne for, at der gøres en indsats for by- og områdefornyelse her.

Eksempel: eksempel på at se potentialerne i en oprindelig Vojensbygning. Marts 2015

De smukke tegldetaljer bevarer. Nye vinduer med den oprindelige opdeling styrker et helstøbt udtryk. Måske er her kontor og bolig?

Effekt

Med en arkitektkonkurrence vil vi sætte fokus på, at der skal vilje til at udvikle Vojens indefra. Vi kan skabe en forandret bymidte, hvor borgerne skal kunne opsøge og bruge kulturelle tilbud og muligheder for at opholde sig og udfolde den slags fællesskab på tværs af generationer, som man gerne vil kunne finde i et bysamfund med et godt byliv.

Rækkefølge

Overordnet er det hensigtsmæssigt at starte med arkitektkonkurrencen, og samtidig vil vi sammen med Haderslev Kommune arbejde på at skabe en organisationsmodel, for det videre samarbejde mellem byens borgere og Kommunen.

Rådhuscentret er stedet, man mødes, når der skal handles. Foto: Haderslev Kommune. Dato: maj 2015

01.07.2015

Overordnet mål:

**Vojens er et aktivt
center for handel og
erhverv**

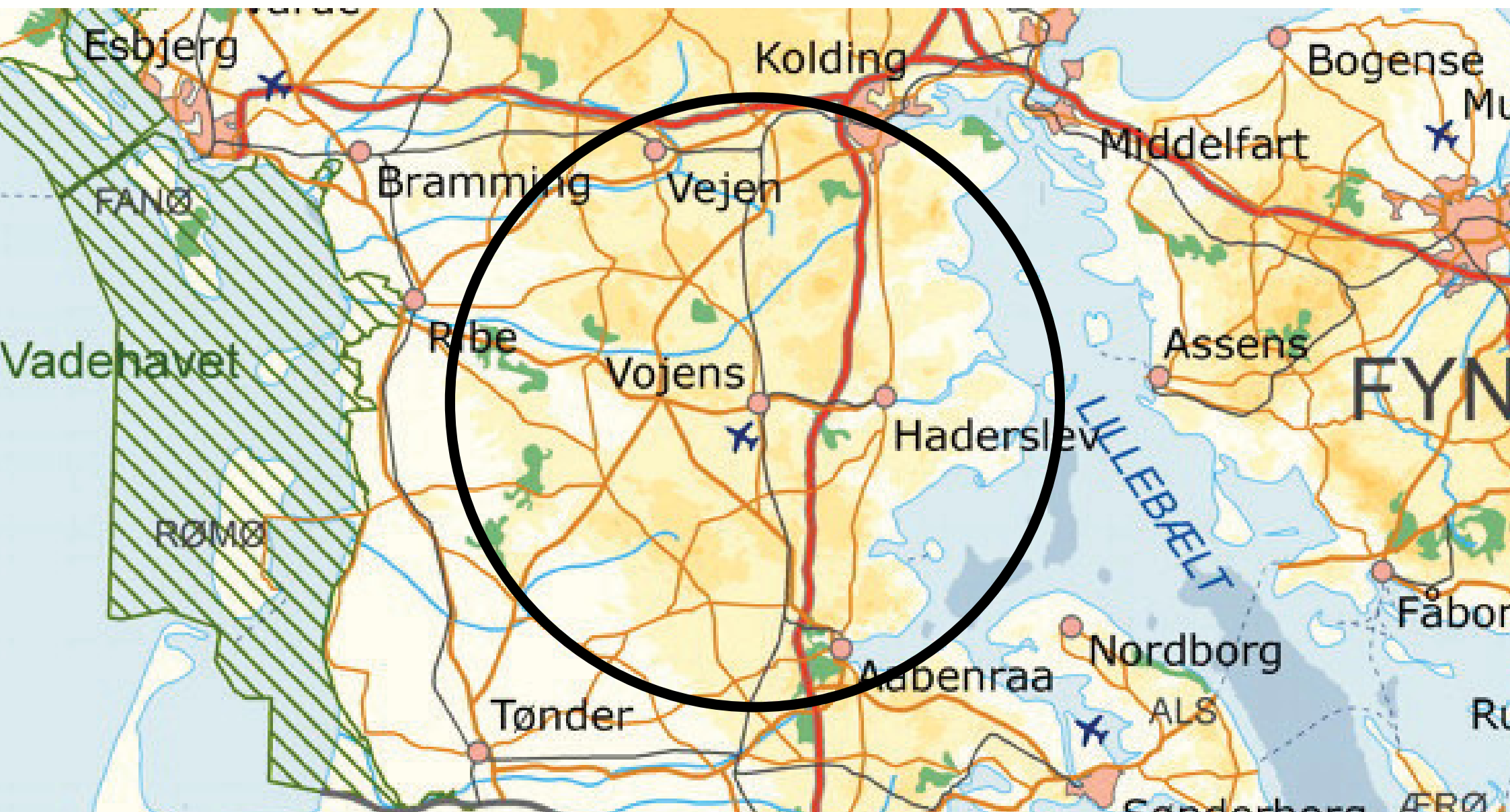
Fokusområder:

**Rådhuscentret er
nemt tilgængeligt og
det foretrukne center
for indkøb.**

**Det lokale erhvervs-
liv er fremtidssikret
gennem udvikling af
nye former for net-
værk og samarbejde.**

**Håndværkere og
iværksættere har
attraktive vilkår.**

KORT MED RADIUS 30 KM / CA. ½ TIMES PENDLERAFSTAND I BIL UD OG IND AF VOJENS

HANDEL OG ERHVERV

Status

Vojens er vokset i takt med industriens udvikling. I dag er der et varieret udbud af arbejdspladser inden for produktion og håndværk. Der er adgang til 60.000 arbejdspladser inden for en radius, der svarer til en halv times bilkørsel.

Vojens er et godt sted at bo med gode fritidstilbud og gode indkøbsmuligheder. Det er en god base at tilbyde ansatte. Beliggenheden ved jernbane og motorvej er yderligere et godt grundlag for etablering af virksomhed i Vojens. Er det nemt at pendle ud, er det også nemt at pendle ind til arbejdspladser i Vojens.

Motivation

Mange industriarbejdspladser er flyttet udenlands og store bygningskomplekser står delvist ubrugte. Der er basis for at udvikle erhvervs mulighederne i Vojens, og gennem Haderslev Erhvervsråd er det muligt at trække på kræfter, der styrker engagementet. Målet er at få flere arbejdspladser til Vojens gennem attraktive muligheder for såvel eksisterende virksomheder som iværksættere.

Den tidligere Gram Køleskabsfabrik er et bygningskompleks, der rummer omfattende muligheder for en companyvillage. 22.08.2009

Indsats

Rådhuscentret

Vi peger på Rådhuscentret som det væsentligste detailhandelssted for Vojens og opland.

Arealet mellem bygningerne skal renoveres med fokus på at sikre og udvikle den grønne atmosfære med beplantning sammen med nye opholdszoner. Det kræver en optimering af parkeringsmuligheder, og at pladsen udnyttes så effektivt som muligt.

Det er målet, at indkøbscentret får bedre adgangsforhold fra Ribevej og bliver det foretrukne indkøbssted, og at det også skal ses som et mødested med mulighed for oplevelser og steder, hvor alle aldersgrupper kan opholde sig.

Når Rådhuscentret udpeges som det primære handelsområde, er det et signal om at forandringer i den øvrige bymidte er nødvendige.

Det skal være muligt at udvide centret. Derfor peger vi på, at Cirkuspladsen betragtes som potentielt udvidelsesareal, hvis det kan blive sammenhængende med resten af Rådhuscentret. Det kræver en trafikplan med markante ændringer for området.

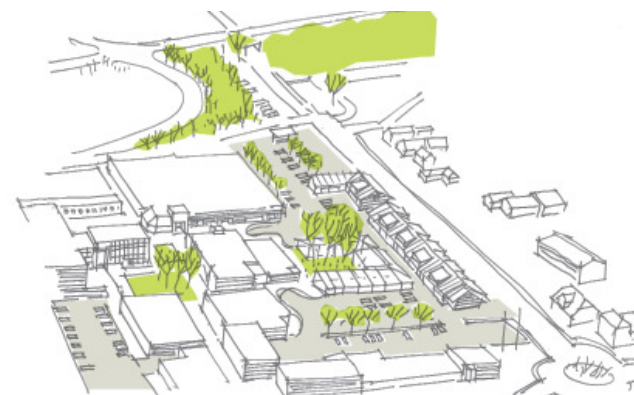
Borger- og Erhvervsforum

Vi ønsker at etablere et Borger- og Erhvervsforum,

der skal være et bindeled til Haderslev Kommune og Haderslev Erhvervsråd og være et innovativt og brugerdrevet supplement til den kommunale planlægning og drift.

*Rådhuscentrets grønne præg skal fastholdes (set fra nord)
22. 08. 2009*

Eksempel på glasoverdækket opholdsareal ved træerne.

Frivillig Supportgruppe

En frivillig supportgruppe under Borger- og Erhvervsforum skal tilbyde at modtage og rådgive nye borgere og erhvervsdrivende. Den er bindeled mellem tilflyttere og professionelle, hvor man kan hente hjælp til at finde sig til rette i byen.

IT platform – alt om Vojens

Vi ønsker, at Borger- og Erhvervsforum på frivillig basis driver en IT-plattform, designet til gængse medier. Den skal fortælle bredt om Vojens og være bindeled for de netværksgrupper, der er og opstår i Vojens. Man skal også kunne finde oplysninger om aktiviteter i byen, bypedel, indkøbstransport for ældre uden bil og meget andet på platformen.

En kalender skal gøre det synligt, hvad der sker og gøre det nemmere for foreninger og andre at koordinere fælles kalendere for så vidt som muligt at undgå uheldige sammenfald.

Udnyttelse af disponible arealer

Der skal etableres en fælles viden om, hvor det er muligt at etablere virksomheder, og peges på en bedre udnyttelse af tomme, ledige og tilgængelige erhvervslokaler, hvor der kan skabes et miljø for håndværk, produktion, iværksættere og for særlige erhvervstyper.

Synergi og nye samarbejdsformer

Vi vil lokalisere, hvor der er mulighed for at etablere iværksætterhus med fælles faciliteter, som kan skabe grobund for synergi og være med til at fremme nye samarbejdsformer.

Fremtidsorienterede bæredygtige ideer

Vojens har lige nu verdens største solvarmebase-rede fjernvarmeværk. Vi kan også etablere el / brint drevet letbane mellem Vojens, motorvej og Haderslev, så byen er bundet sammen med omverdenen på en grøn og fremtidsorienteret måde.

Effekt

Vojens bliver byen med nye netværk og samarbejdsformer, der formulerer klare fælles mål, der gennemføres.

Det skal lægge grunden til nye levedygtige butikstyper og virksomheder og til at bevare og udvikle arbejdspladser i byen.

Rækkefølge

Det mest hensigtsmæssige er, at der på kort sigt etableres et Borger- og Erhvervsforum, og at der bliver skabt en fælles IT-plattform.

Sideløbende ønsker vi, at der på kort sigt skabes viden om ledige tilgængelige erhvervslejemål, så der bliver basis for at synliggøre og markedsføre mulighederne for at drive erhverv og handel i Vojens.

Pt. verdens største solvarmeanlæg har bragt Vojens helt frem i det grønne felt.

Foto venligst udlånt af Vojens Fjernvarme. Ophavsret Lago Laumark Møller Dato: 09.11.2014

DET VIDERE FORLØB

Vi har med VisionVojens formuleret en borgerdrevet vision i form af et idékatalog med forslag til handlinger. VisionVojens skal give retning for en helhedsorienteret udvikling af Vojens, som kan realiseres i et samspil mellem aktører i og omkring Vojens og Haderslev Kommune. Vores ønske er, at den fremtidige udvikling af Vojens bygger på den særlige ånd, som er i byen. Den har været kendetegnende for arbejdet med at formulere visionen, hvilket måske også skinner igennem i rapporten.

Vojens Borger- og Erhvervsforum

Helt afgørende for VisionVojens er nedsættelsen af en organisation, der fremadrettet skal samle byens interesser. Vojens Borger- og Erhvervsforum bliver baseret på en frivillig indsats fra borgere og erhvervs personer med interesse for udviklingen af Vojens. Rollen for dette forum er at arbejde for at omsætte visionen til handling og at varetage dialogen med Haderslev Kommune.

Gryden skal holdes i kog

VisionVojens har startet en proces med at tænke i helhedsorienterede muligheder for Vojens. Forude venter et vigtigt arbejde med at prioritere projekterne, så de lavthængende frugter kan blive virkelighed, skabe synlighed og medvirke til at gøre de større projekter mulige. En anden vigtig opgave er kommunikation både indadtil og udadtil for at vise, hvad Vojens har at byde på. En af de vigtigste opgaver for Vojens Borger- og Erhvervsforum er at holde fast i det engagement, som har præget arbejdet med VisionVojens og sikre vilje og fremdrift i arbejdet med at omsætte visionen til konkrete handlinger.

BAGGRUNDSMATERIALE

Udover dette visionshæfte ligger der et baggrundsmateriale, som er udarbejdet af arbejdsgrupperne. Det har dannet udgangspunkt for udarbejdelse af hæftet, men er mere omfangsrigt og detaljerigt.

Vi har forsøgt at trække de væsentligeste emner frem og tydeliggøre deres inbyrdes relationer i nærværende visionshæfte.

Har man alligevel lyst til at dykke ned i baggrundsmaterialet findes det på:

www.visionvojens.weebly.com

VisionVojens er blevet til i kraft af en stor frivillig borgerindsats, hvor alle har været inviteret til og har haft mulighed for at deltage.

Visionen er groet ud af et borgermøde 9. oktober 2014. De 328 ideer, der kom frem på mødet, har været udgangspunkt for en videreudvikling af borgernes ønsker for byens udvikling og opfattelsen af Vojens som en god bosætningsby.

8 arbejdsgrupper har arbejdet med hvert sit tema i seks måneder. Arbejdet er blevet samlet og formuleret til en samlet vision af en styregruppe på 14 personer, heraf tre byrådspolitikere.

Vi er stolte af at kunne overdrage dette arbejde til Haderslev Byråd og vil se frem til et fortsat godt samarbejde med fokus på en helhedsorienteret udvikling i Vojens igennem det nye Borger- og Erhvervsforum.

*Haderslev Kommune
Erhvervs og Borgerservice
Sekretariat og Udvikling
Gåskærgade 26
6100 Haderslev*

*kontakt
Søren Kistorp
sokk@haderslev.dk*

Haderslev